

Portul lopătărean

În portul lopătărean s-au resimțit influențe din partea Ardealului, a Cislăului și Muscelului, datorate deselor peregrinări ale muntenilor la târgurile de vite și lemne. Se mai păstrează costumele vechi, originale, cu lucrături simple, din lână, apoi un costum cu influențe dinspre Slănic în Lopătari (unde a existat din timpuri vechi un târg frecventat), Luncile și Terca, precum și cel de pe Plaiuri, asemănător cu al Cislăului și purtat cu deosebire în Ploștina și Plaiul Nucului. Fota și ia au suportat cele mai mari influențe. Astfel există în comună mai multe modele de căpătâie de fota: neagră sau oarbă, fota cu căpătâie cu fir alb, metalic, cu alesături florale și geometrice policrome (elemente împrumutate) și o fotă mai nouă.

Costumul bărbătesc se compune din ȋțari - mulați pe picior, fără manșeta, din dimie albă și cămeșoiul cu fustar din cânepa la început, iar mai târziu din bumbac. Bărbatul se încinge peste mijloc cu un brâu roșu. Peste brâu se pun betele, țesute în război, de diferite culori, în figuri geometrice. O parte din bărbați folosește în locul brăului chimirul - curea din piele lată de circa zece cm, dublă în care se păstrează banii, amnarul și tutunul. Vesta este confecționată din dimie neagră sau maron. Pe cap se poartă căciula țuguiată.

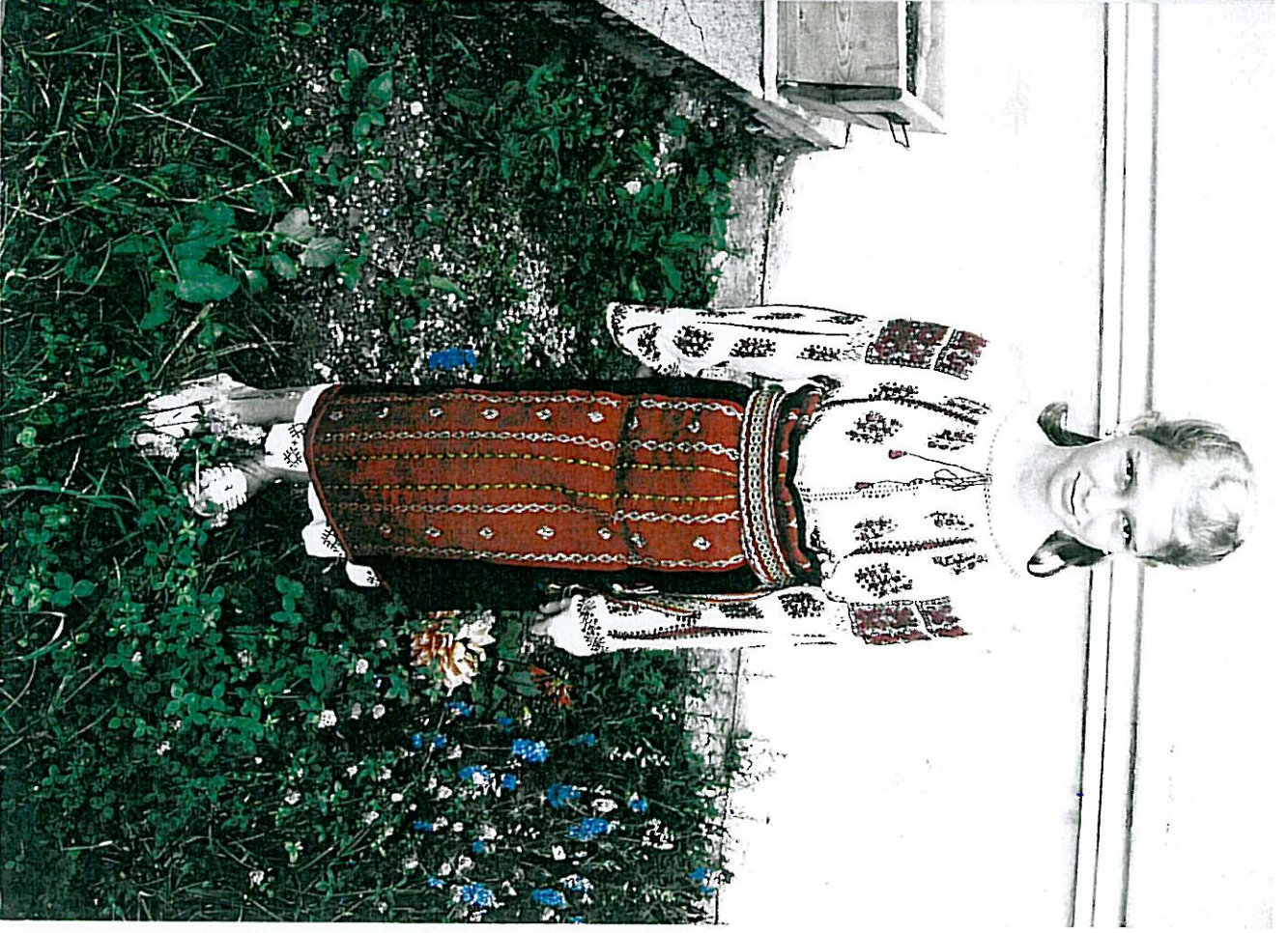
Costumul femeiesc este mai bogat și a suferit cele mai multe influențe. Se compune din fotă, ie, poale, brâu, betele încing mijlocul muntencei. Ia este mai bogată. Dacă la Bisoca întâlnim ia cusută cu lână, la Gura Teghii numai cu fluturi și mărgelile, la Lopătari ea cunoaște forme cu totul diferite, pretențioase. Se croiește din două ciupașe, cu mânecile foarte largi. Toate cele 4 bucăți se

încrețesc la gât, încrețitura fiind acoperită cu o bentiță îngustă. La cea mai veche se încheie într-un nasture în partea dreaptă, iar cea nouă în față, cu șireturi terminate cu canafi. Se lucrează numai cu o culoare în punct mocănesc, cu fire ieșite ca la „persan”. Motivele sunt foarte bogate pe partea din față și pe alțiță. Modelul e dispus în dungi verticale sau oblice. Femeile măritate poartă obligatoriu legătura pe cap care le strânge părul de obicei în cozi la spate sau concii. În zilele de lucru își acoperă capul cu o bășmăluță neagră, cu chenare cu flori (iminea), iar bătrânele cu cașmirul - un dreptunghi negru, n-are, tivit cu ciucuri de mătase. În zilele de sărbătoare întâlnim ștergarul de borangic, înlocuit mai târziu cu marama. Fetele au capul descoperit, cu flori împletite în cozi. Alte componente ale costumului lopătărean: ilicul din postav sau druic, mai răcoros, scurteica pentru femei și gluga purtată pe spate, peste umeri, acoperită la gură, folosită pentru ploaie sau transportul alimentelor.

Învățătoare, Elena Moroianu

Festivalul toamnei '75 : Trese noi pe galoanele prestigi-
ui artistic
PAG. A VI-A

